

Minne mennä

Vipattaako geologinen menoalka? Poimi tästä menovinkki vuodenvaihteen geologiin elämyksiin, jotka sopivat mustankin talvipäivän ohjelmaksi. Ajankohtaiset tiedot kannattaa vielä ennen vierailua tarkistaa kohteiden verkkosivuilta.

Kaivoshistoriaa ja elämyksiä kaikenikäisille

► **Tytyrin elämyskaivokseen** (Kuulukatu 42, Lohja) pääsee käymään oppaan johdolla ympäri-vuotisilla yleisökierroksilla, joita järjestetään joulukuussa englanniksi la 7.12. klo 13 ja suomeksi la 21.12. klo 11. Elämyskaivokseen voi varata myös ryhmäkierroksen, joita järjestetään niin aikuisten kuin lastenkin ryhmille räätälöityinä. Kierroksella syvennytään geologiin teemoihin myös työpajojen kautta ja nautitaan ainutlaatuisesta valoteoksesta.

Sadan metrin syvyydessä sijaitseva elämyskaivos toimii vuonna 1897 perustetun Nordkalk Oy:n kalkkikaivoksen yhteydessä. Nykyisin Tytyrissä louhitaan jo 350 metrin syvyydessä; kaivos tuottaa Lohjan kaupungille myös pohjavettä sekä hukka-

lämpöä kaukolämpöverkkoon. Vanhoissa kaivoskuiluissa sijaitsee lisäksi KONE Oyj:n hissilaboratorio. Tytyrin kaivoskierrokselle ja -näyttelyihin menevä yleisö pääsee kokeilemaan KONEen elämyshissiä heti laskeutuessaan kaivokseen.

Lisätietoja

<https://www.tytyrielamyskaivos.fi>

► **Outokummun Vanha Kaivos** (Tornikatu 1, Outokumpu) on laaja kaivostoiminnan näyttelykokonaisuus, joka sisältää monia kaivoshistoriallisia kohteita, esimerkiksi monipuolisen Kaivosmuseon, elämyksellisen kaivostunnelin sekä Euroopan korkeimman kaivostornin. Outokummun Keretin kaivoksessa louhittiin kuparimalmia vuoteen 1989 saakka, mutta jo ennen louhinnan loppumista alueella oli näyttelytoimintaa.

Nykyinen museo Vanha Kaivos on auki talvikaudella ma–pe klo 10–15. Vuonna 2009 uudis-

Vuonna 1949 Tytyrin kaivoksessa louhittiin kalkkikiveä vielä myös pintalouhintana. Herman Stigzelius, GTK

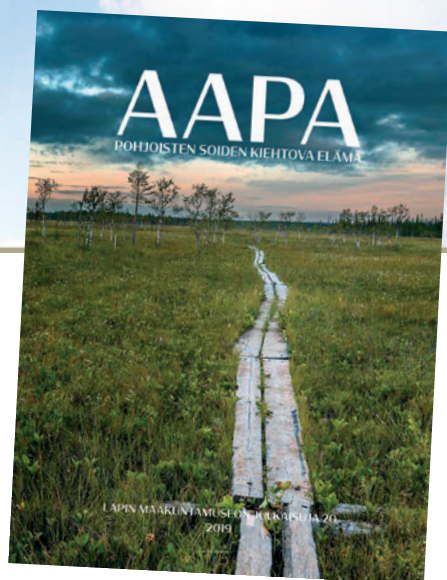
tettu museotunneli on 277 metriä pitkä ja käy 50 metrin syvyydessä. Tunnelissa esitellään 1900-luvun kaivostyöympäristöä mm. valokuvien ja vanhojen työkoneiden avulla. Lisäksi maan alla sijaitsee kivinäyttely ja näyttely kaivostoiminnan lopputuotteista. Kaivostornista taas avautuu upeat nähtävyydet ja sen kupeessa on tutustumisen arvoinen murskaamo.

Lisätietoja

<https://www.vanhakaivos.com>

Joko olet käynyt?

► **Kansallismuseon Esihistoria-näyttely** (31.12.2019 saakka, ti, to–su klo 11–18, ke klo 11–20, Mannerheimintie 34, Helsinki) uusittiin vuonna 2017. Suomen alueella on ollut asutusta jo 10 000 vuotta sitten. Mutta keitä me olemme ja mistä me tulemme? Kansallismuseon uudistunut esihistorian näyttely on elämyksellinen aikahyppy, mutta sitä on kritisoitu arkeologiipiireissä pintapuoliseksi ja hiomattomaksi. Käy katsomassa, mitä mieltä itse olet!

AAPA-näyttelyyn liittyvän julkaisun kansi, Lapin maakuntamuseon julkaisuja 20/2019.

Vielä ehtii!

► **AAPA – pohjoisten soiden kiehtova elämä** (26.1.2020 saakka joka päivä klo 10–18, Lapin maakuntamuseo, Pohjoisranta 4, Rovaniemi). Lapin maakuntamuseon omaa tuotantoa oleva erikoisnäyttely, jossa matkataan pohjoisten soiden historiaan niiden geologisesta synnystä kulttuuri-perintöön ja arkeologisiin löytöihin. Lapissa suot ovat merkittävä maisemaelementti, jonka nykyisyyttä ja tulevaisuutta suhteessa ilmastonmuutokseen pohditaan näyttelyssä historiaa vasten.

Näyttelyn tarkoitus on esitellä aihetta niin uusimman tieteellisen kirjallisuuden kuin museon kokoelmien pohjalta. Näyttely panostaa etenkin sellaisen suoluonnon esittelyyn, josta harva on edes ollut tietoinen. Näyttelyyn liittyy julkaisu ja lyhytelokuva.

Lisätietoja

<https://www.arktikum.fi>

■ Haluatko ilmoittaa geologiaan liittyvästä luontokohteesta, näyttelystä, museosta tai tapahtumasta tälle palstalle? Lähetä tieto Maija Heikkilälle (maija.heikkila@helsinki.fi). Toimituskunta varaa oikeuden valita ja muokata ilmoituksia.